

Prilikom sedme Skupštine EULEX sudija, održane u
Prištini 23. septembra 2009

Skupština u sledećem sastavu sudija: Maria Giuliana Civinini, Predsednica Skupštine EULEX sudija; Guy Van Craen, Podpredsednik Skupštine EULEX sudija; EULEX sudije: Angela Kaptein; Antoinette Lepeltier-Durel; Arkadiusz Sedek; Christine Lindemann-Proetel; Dragomir Yordanov; Eija-Liisa Helin; Ferdinando Buatier de Mongeot; Francesco Florit; Gerrit-Marc Sprenger; Gianfranco Gallo; Hajnalka Karpati; Harri Katara; Klaus Jung; Piero Leanza; Richard Winkelhofer; Torsten Koschinka; Vitor Pardal; Vladimir Kanev.

Usvaja ODLUKU:

Jednoglasno, da odobri ovaj predlog o dostupnosti sudova Sudskom savetu Kosova i sudovima na Kosovu.

P R E D L O G

Za:

- Sudski Savet Kosova
- Predsednike Okružnih i Opštinskih sudova na Kosovu

Od: Skupštine EULEX sudija, Pravosudna komponenta EULEX-a

Predmet: Predlog sudovima na Kosovu o dostupnosti sudova

Predsedništvo Skupštine
EULEX sudija

Vrhovni sud Kosova

Ul. Luan Haradinaj
Policajska avenija

P.O. Box: 268, 10000
Priština, Kosovo
Tel: +381(0)38 222 0104111
www.eulex-kosovo.eu

1. Izvršni pregled

Kao što je predviđeno Članom 3. Zajedničke Akcije Saveta Evropske Unije od 4. februara 2008 godine o Misiji Vladavine prava Evropske Unije na Kosovu, ona ima za zadatak da '(a) prati, nadgleda i savetuje nadležne Kosovske institucije u svim oblastima vezanim za širu vladavinu prava (uključujući carinsku službu) zadržavajući određena izvršna ovlašćenja'.

Član 2.4 Zakona o nadležnosti, odabiru i raspodeli predmeta EULEX sudijama i tužiocima na Kosovu od 13. marta 2008 godine (Zakon br, 03/L-053) predviđa da 'pored vršenja njihovih sudskih funkcija shodno odredbama Članova 3. 4. i 5. ovog zakona, EULEX sudije će nadgledati, pratiti i savetovati Kosovske sudije u pogledu principa nezavisnosti sudstva u skladu sa modalitetima utvrđenim sadašnjim zakonom i EULEX-om na Kosovu.'

Posebno, savetovanje se sastoji u formalnim i službenim položajima koje EULEX sudije kolektivno imaju u Skupštini EULEX sudija i usmereni su nacionalnim sudskim, zakonskim i državnim vlastima kako bi stimulisali njihove aktivnosti u dotičnim poljima nadležnosti. Drugim rečima, svrha savetovanja je pružanje profesionalnih saveta nadležnim organima (MP, SSK, KIP Predsednicima sudova, Vrhovnom sudu, Skupštini, Pravnim fakultetima) o svakom pitanju koje proizilazi iz iskustva praćenja i nadgledanja. Savetovanje pruža Kosovskim deoničarima potreban uvid kako bi intervenisali u onim oblastima sudskog sistema u kojima su potrebna opšta i strukturalna poboljšanja koja će biti priminjena u svim sudskim sistemima a to ne može da se izvede samo aktivnostima praćenja od strane EULEX sudija.

Ovaj predlog Predsednicima sudova na Kosovu o dostupnosti sudova predstavlja rezultat aktivnosti nadgledanja i praćenja od strane EULEX sudija, uz konsultaciju sa njihovim lokalnim kolegama. Ove aktivnosti su otkrile da postoji nekoliko problema sa dostupnošću sudova zbog dnevnih pauza i godišnjih odmora osoblja. Ova praksa nije u skladu sa najboljom evropskom praksom jer ometa dostupnost pravosuđa javnosti. Ovi nalazi pokazuju hitnu potrebu da se promeni trenutna praksa kako bi obezbedili javnosti pouzdaniji i predvidiv pristup njihovim sudovima. Ovo bi takođe imalo pozitivan uticaj na efikasnost rada suda.

2. Uvod

Pristup pravosuđu je jedan od najvažnijih principa u pravosudnom sistemu zasnovan na Vladavini prava. Ovaj princip, naveden u Članu 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, primenjuje se na različite načine; jedan od njih je pristup dokumentaciji i uslugama zakonskog suda. Svim licima na Kosovu sud treba da bude dostupan u toku odgovarajućih i predvidivih sati. Ovo se odnosi ne samo na recepciju suda već i na javne kancelarije

Predsedništvo Skupštine
EULEX sudija

Vrhovni sud Kosova

Ul. Luan Haradinaj
Policajska avenija

P.O. Box: 268, 10000
Pristina, Kosovo

Tel: +381(0)38 222 0104111
www.eulex-kosovo.eu

uključujući kancelarije registra, kancelariju arhive i izvršne kancelarije. Ako radno vreme ovih kancelarija nije jasno i nepromenljivo, javnost nema prihvatljiv nivo pristupa sudu.

3. Trenutno stanje

Prilikom izvršavanja MMA funkcije i međusobnom saradnjom sa osobljem u sudovima na Kosovu, identifikovani su sledeći problemi u vezi radnog vremena:

- U praksi većina sudova zatvara svoje kancelarije registra, arhive i izvršne kancelarije za vreme pauze za ručak. Nadalje, pauza za ručak nije usklađena među različitim sudovima; može da bude u raznim časovima (npr. 9.00-10.00, 10.00-11.00 ili 12.00-13.00). Dok su kancelarije zatvorene, ljudi čekaju vani da se kancelarije ponovo otvore. Ovo je naravno posebno nepovoljno i frustrirajuće za ljude koji dolaze iz sela pa su možda dugo putovali da bi stigli do sudova i imaju potrebu da se vrate kući u odgovarajuće vreme.
- Za vreme praznika, situacija dostupnosti suda postaje još gora. Pošto jedan zaposleni može da bude odgovoran za celu kancelariju, kancelarija se jednostavno zatvara kada on ili ona ide na odmor s obzirom da nijedan drugi član osoblja nije obučavan ili ovlašćen da radi u toj kancelariji. Stoga je kancelarija zatvorena nekoliko nedelja. Ovo je naravno neprihvatljiva situacija za javnost, kao i za ostale institucije, kojima je možda potreban pristup dokumentaciji i uslugama te konkretne kancelarije. Nadalje, kroz MMA aktivnosti EULEX sudija je takođe primećeno da ovo stvara poteškoće za ispunjavanje zadataka suda. U slučaju izvršne kancelarije, jedan izvršni referent je izjavio da je imao mnogo predmeta čiji su poverioci živeli u inostranstvu i dolaze na Kosovo samo u toku letnjeg odmora. Problem je bio u tome što kada su se oni vratili on je takođe bio na odmoru, a pošto nije bilo nikoga da ga zameni, nije se moglo završiti izvršenje protiv ovih poverilaca. Na ovaj način, ovaj problem sprečava pravilan rad na izvršenju predmeta i povećava radni ostatak sudova.

Sudovi treba da pruže javne usluge ljudima i stoga treba da budu institucije koje su lako dostupne ljudima. U gore navedenim slučajevima radne metode sudova su u jasnoj suprotnosti sa principima slobodnog pristupa sudovima. Štaviše, gore navedeni problemi se mogu rešiti relativno jednostavnim merama.

Predsedništvo Skupštine
EULEX sudija

Vrhovni sud Kosova

Ul. Luan Haradinaj
Policajska avenija

P.O. Box: 268, 10000
Pristina, Kosovo

Tel: +381(0)38 222 0104111
www.eulex-kosovo.eu

Kada se radi o pauzi za ručak, sudovi treba da organizuju pojedinačne pauze za ručak svog osoblja na način kojim bi obezbedili da su kancelarije koje su potrebne javnosti konstantno dostupne tako da kancelarije registra i izvršna kancelarija nikad nisu zatvorene u toku radnog vremena od 08.00-16.00 časova. Na isti način, članovi osoblja sudova treba da organizuju godišnje odmori na način kojim nikada neće ostaviti javnu kancelariju bez ikoga u potpunosti. Ovo naravno može da izgleda teško jer u većini slučajeva za celu kancelariju je odgovorna samo jedna osoba. Međutim, putem organizacionih mera, kao što su obuke osoblja i saradnja među osobljem, bilo bi moguće da se u skoro u svim slučajevima nađe privremena zamena za osobe koje su na odmoru. Član osoblja koji ide na odmor daće uputstva drugom članu osoblja da ispunjava njegove ili njene zadatke u periodu odmora. Ovo je opšta praksa u mnogim sudskim sistemima i drugim institucijama u Evropi i ne postoji razlog zašto se taj sistem ne bi primenjivao i na Kosovu. U retkim slučajevima gde ovo rešenje nije moguće, sud će morati da regrutuje osoblje.

4. Preporuka

U svetlu gore navedenih zaključaka, predstavlja se trenutna preporuka sudovima na Kosovu:

- Za vreme radnih sati suda, obično danima u nedelji od 08.00 -16.00, sve relevantne kancelarije suda treba da budu dostupne javnosti, kao što su registar i izvršna kancelarija. Osoblje treba da dobije uputstva da organizuje svoje pojedinačne pauze za ručak kako bi ovo omogućili.
- Letnji odmori osoblja treba da se organizuju na način kojim će dozvoliti svim relevantnim javnim kancelarijama suda da ostanu otvorene u toku celog perioda. U slučajevima gde je samo jedna osoba odgovorna za kancelariju treba da se organizuje obuka osoblja kako bi se stvorila mogućnost za zamenu člana osoblja kada on ili ona odu na odmor.

5. Zaključak

Poboljšanje pristupa sudovima i time pristupa pravosuđu je važan deo razvoja sudova na Kosovu. Primenjivanjem gore navedenih predloga, sudovi bi postali dostupniji javnosti a takođe bi se povećala efikasnost rada sudova.

Iz gore navedenih razloga, Skupština EULEX sudija

Predsedništvo Skupštine
EULEX sudija

Vrhovni sud Kosova

Ul. Luan Haradinaj
Policajska avenija

P.O. Box: 268, 10000
Pristina, Kosovo
Tel: +381(0)38 222 0104111
www.eulex-kosovo.eu

SAVETUJE

Predsednike sudova na Kosovu da usvoje rutine u svojim određenim sudovima koje će obezbediti da relevantne javne kancelarije suda budu otvorene u toku radnog vremena (obično danima u nedelji 08.00-16.00) i da obezbedi da su ove kancelarije takođe otvorene za vreme letnjih odmora.

Maria Giuliana Civinini

Predsednica Skupštine EULEX sudija

Predsedništvo Skupštine
EULEX sudija

Vrhovni sud Kosova

Ul. Luan Haradinaj
Policajska avenija

P.O. Box: 268, 10000
Pristina, Kosovo

Tel: +381(0)38 222 0104111
www.eulex-kosovo.eu